

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПУБЛІЧНІ ІНСТИТУТИ І ПРОЦЕСИ

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри
управління та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Публічні інститути і процеси
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
Метою викладання навчальної дисципліни «Публічні інститути і процеси» є формування теоретичних та практичних знань з теорії, методики й організаційних основ формування публічних інститутів і процесів, розуміння їх впливу на державне управління; розкриття сутності, особливостей формування та реалізації сучасної державної політики, розробки та впровадження її теоретичних та організаційно-правових основ в практику діяльності й розвитку системи органів публічної влади в Україні.   Основними цілями вивчення дисципліни «Публічні інститути і процеси» є засвоєння студентами навчального матеріалу стосовно: - взаємодії політики та управління;   - особливостей функціонування політичного режиму;   - організації політичної системи суспільства;   - тенденцій до змін сучасних політичних систем;   - особливостей функціонування інститутів та процесів публічної політики;   - ролі держави як політичного інституту та засобу публічної влади;   - діяльності політичних партій як інституту демократичного суспільства;   - особливостей політичного лідерства в сучасній Україні.
Компетентності
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.   ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.   ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.   ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.   ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.   ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.   ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.   ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.   ФК.9. Здатність впроваджувати інноваційні технології в публічному управлінні та адмініструванні.   ФК.10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
Програмні результати навчання
ПР1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.   ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Взаємодія політики та управління.	Розуміти проблеми взаємодії влади та громадянського суспільства; здійснювати аналіз співвідношення державної та політичної влади; знати структуру владних відносин та механізмів політичної влади.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
2.	Тема 2. Особливості функціонування політичного режиму.	Розуміти сутність та види політичного режиму; знати якісні характеристики політичного режиму; розуміти спільні та відмінні риси демократичного, авторитарного та тоталітарного режиму.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
3.	Тема 3. Політична система суспільства.	Вміти аналізувати політичну систему як механізм влади та фактор стабілізації і розвитку суспільного життя; знати характерні риси політичної системи суспільства; розуміти основні засади формування та функції політичних систем.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
4.	Тема 4. Тенденції до змін сучасних політичних систем.	Знати структурні елементи політичної системи, її інституційну, інформаційно-комунікаційну та нормативно-регуляторну складову; розуміти поняття, суб'єкти, закономірності і тенденції до змін світового політичного процесу; вміти здійснювати аналіз основних концептуальних ідеологічних	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.

		засад сучасних політичних процесів.	
5.	Тема 5. Інститути та процеси публічної політики.	Розуміти теоретико-методичні аспекти дослідження інститутів публічної політики; знати структуру інститутів публічної політики; розуміти процеси публічної політики та процеси прийняття політико-управлінських рішень.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
6.	Тема 6. Держава як політичний інститут та засіб публічної влади.	Знати основні підходи до визначення сутності держави; знати інститути державної влади та їх характеристику; розуміти форми правління та устрою; вміти аналізувати політику як засіб регулювання економічних, соціальних та духовних відносин у суспільстві.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
7.	Тема 7. Політичні партії як інститут демократичного суспільства.	Знати теоретико-методичні засади формування сучасних політичних партій; вміти аналізувати історичний шлях української багатопартійності та її відродження в умовах державної незалежності; здійснювати аналіз сучасної української багатопартійності: здобутки та проблеми.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
8.	Тема 8. Політичне лідерство в сучасній Україні.	Розуміти проблеми політичного лідерства; вміти аналізувати ідеї лідерства у світовій і вітчизняній політичній думці; вміти формувати політичне лідерство в Україні в умовах державної незалежності.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	30
Контрольна робота	10
Тести	10
Залік	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Сумарна кількість балів за практичні заняття	Сумарна кількість балів за контрольні роботи	Сумарна кількість балів за тести	Залік	Разом
30	10	10	50	100

- Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.
- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,3, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 30 балів.
- Оцінювання за залік відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на практичних заняттях (максимально – 30 балів), отриманих балів за контрольні роботи (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за контрольні роботи може скласти 10 балів), отриманих балів за тести (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за тести може скласти 10 балів) і оцінки, отриманої за залік (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтвержені документально, то він має право на його складання з дозволу завідувача кафедри (за заявою).
- Оцінка за залік формується із суми відповідей студентів 1 теоретичне запитання (15 балів), знання дефініції (5 балів), розв'язання тестів (15 балів) та вирішення практичного завдання (15 балів), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами

логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

- *Менше 50 балів* – у студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми) та інше
Література: 1. Сайт дистанційного навчання. URL : http://d-learn.pu.if.ua 2. Курс «Взаємодія органів державної влади з громадськістю» // Prometheus. URL : https://prometheus.org.ua/ 3. Курс «Ефективна взаємодія органів місцевого самоврядування з громадськістю» // Prometheus. URL : https://prometheus.org.ua/ 4. Курс «Створення інституцій місцевого економічного розвитку громад» // Prometheus. URL : https://prometheus.org.ua/ 5. Курс «Навчання для депутатів місцевих рад об'єднаних територіальних громад» // Prometheus. URL : https://prometheus.org.ua/ 6. Держава і політика: посібник. За наук.ред.д.держ.упр О. В. Радченка, [автори-упоряд. М. Д. Городок, А. В. Карташов, О. В. Радченко та ін.]; Міжнародний республіканський інститут. Київ: IRI, 2016. 372 с. 7. Державне управління : політологічні та психологічні аспекти : Підручник / Д. І. Дзвінчук, О. В. Радченко, В. В. Заблоцький, О. М. Сич.; За заг.ред. д.держ.упр., проф. Радченка О. В.; Вид. 2-ге. Київ : Вид-во ВАДНДУ, 2016. 268 с. 8. Мілюкова А. О., Степанова Н. Є. Політичні інститути та процеси в Україні: методичний посібник для забезпечення самостійної роботи студентів усіх форм навчання (за напрямом 052 – політологія) / А. О. Мілюкова, Н. Є. Степанова. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2018. 124 с. 9. Пахарев А.Д. Політичні інститути і процеси в сучасній Україні. Навчальний посібник. К.: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2011. 182 с. 10. Публічна політика : навч. посіб. / авт. кол. : С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ : НАДУ, 2016. 340 с. 11. Публічне управління України в умовах інституційних змін : колективна монографія. За наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П.В. Ворони. Київ, 2019. 482 с. 12. Ханстантинов В. О. Політичні інститути і процеси: курс лекцій/ В.О. Ханстантинов. Миколаїв: МНАУ, 2017. 144 с.	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра управління та бізнес-адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57,

	каб. 111 (вхід з вул. Чорновола) тел. +38 (099) 668-04 09 – ст. лаборант кафедри Надія Володимирівна Качур https://kutba.pnu.edu.ua/ kutba@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/mbakafedra https://www.instagram.com/kafedra_mba/
Викладач	Стефурак М.М. к. політ. наук, викладач кафедри управління та бізнес-адміністрування

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: • Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за

встановленого терміну	завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач _____ Стефурак М.М